

BİRİNCİ BÖLÜM

Çağrı ve ilk gün

Çoğu şeyi hiç sorgulamadan, olduğu gibi doğru kabul ederiz. 2014 yılının 15 Eylül sabahı kahvaltımı yapmış ve çalışma masama oturmuşken, sokaktaki yenileme çalışmalarının gürültüsü ile o an yazmakta olduğum şey aklımdan çıkıverdi ve aklım bir gün önce televizyonda gördüğüm bir şeye, yeryüzünün onda birinin doğal nedenlerle yandığını ve bunun iki yüzyıldır durmaksızın sürdüğünü ortaya koyan bir röportaja kaydı. Gezegnimizde tam bu an sürmekte olan yangınların hepsini birden gösteren bir dinamik haritaya bakacak olsak, özellikle de Afrika'da, alandaki uzmanların Cehennem'in Yüreği adını verdikleri anakarada, esen yelin hızına göre yayılan kırmızıya boyanmış birçok bölge gözlemleyebiliriz. Çağımız insanının ateş saçan bu varlığın yanı başında gelişmeyi sürdürmesi olasılığını düşünmek içime korku saldı.

Yıllar önce müzikle uğraşan bir dostum Afrika'da balta girmemiş bir ormanda başına gelenleri anlatmıştı. Niyeti doğanın sessizliğini kaydetmekti; somut olarak bunu yapmak istediği yer de Tanzanya'da, yeryüzünün ikinci en büyük ve en derin gölü olan Tanganika Gö-

lü'nü çevreleyen balta girmemiş ormanlardı. "Göl öylesine derindi ki," demişti bana, "en dipteki sulara oksijen kalmamıştı, bunlar fosil sulardı." Bir helikopter onu çevredeki sık ormandaki açıklık alanların birine bırakmıştı; yanında bir kamp çadırı, birkaç giysi ve yaşamını sürdürmek için gerekli yiyecek bir şeyler ve bir sürü kayıt aygıtı, manyetik şerit, ortam mikrofonu ve ses kaydı için gereken öteberi dışında başka bir şey götürmemişti. Hiç yangın görmemişti ya da gördüyse bile bana söz etmedi ama öte yandan o topraklarda bir ayı aşkın bir süre başıboş gezinirken onu en çok etkileyen şey tek bir sessizlik ânı bile yakalayamamış olmasıydı. Doğanın sesinin kafasını nasıl gece gündüz doldurduğunu bana belirgin bir kaygıyla anlatmıştı; kulak tırmalayıcı ya da uyumsuz bir ses olduğundan değil, sürekliliğinden ve susturulamayan kesintisizliğinden. Sonra aylar boyu, zincirleme gerçekleştirmeye çalıştığı, duraksamadan sürdürdüğü yolculuklardan birinde, Brezilya'nın balta girmemiş ormanlarında, Alaska ormanlarında ve Patagonya'nın en güneyindeki bir kutup istasyonunda da aynı deneyimi yaşamış ve doğada sessizliğin olmadığı sonucuna varmıştı. Sessizlik bizim ekinimizin tasarladığı bir düş öyküsünden başka bir şey değildi; sözün özü, kesinlikle kafada kurulmuş bir kavramdı. Ve işte arkadaşım buna akıl sır erdiremiyordu. Ya da anlıyordu ama başkaldırıyordu. Ondan son aldığım habere göre kendisi yine gezegenimizde bir parça olsun sessizlik örneği bulma peşine düşmüştü.

2014 yılının sözünü ettiğim 15 Eylül sabahı, bu ve benzeri birtakım düşüncelerim, bana gönderilen, Galiçya'da, Vigo Halici'nde yer alan daha önce hiç görmediğim San Simón Adası'na değinen bir e-posta ile kesintiye uğradı. Çağrışı gönderen Rómulo adında biriydi, ileti 3. Nethinking Günleri'ne resmi bir davet içeriyordu; bu toplantı, anladığım kadarıyla, bir yandan iletişim alanında çalışan çeşitli uzmanları, öte yandan benim gibi eninde sonunda çevrimiçi ağı

bir yaratıcı alan ya da araç olarak kullanan sanatçıları dijital ağlara ilişkin düşünce üretmek amacıyla bir araya getiriyordu. Rómulo'nun belleğimdeki yerini iletmi ancak birkaç kez okuduktan sonra yakaladım: Bir ortak dostumuzun kitap tanıtım gününde bir iki sözcük alışverişinde bulunmuştuk, o kadar. Davetiyede katılımcıların adadaki otelde konaklayacakları belirtiliyordu -e-posta ekinde otelin kusursuz görünen fotoğrafları vardı- ve bir de toplantıya, yalnızca Siniestro Total adlı müzik topluluğu üyesi olduğunu bilmekle kalmayıp yazın dünyasından da tanıdığım Julián Hernández'in de katılacağı bildiriliyordu. Rómulo'nun bana önerdiği etkinlik de tam olarak Julián ile yürüteceğimiz bir yuvarlak masa toplantısıydı. Kararsız kaldığımı saklamayacağım. Sonunda öneriyi kabul etme kararına toplantının bana o güne dek hiç duyulmamış gibi gelen bir özelliği yol açtı; yüz yüze izleyici olmayacaktı, toplantı çevrimiçi ağ yoluyla değişik kanallardan doğrudan yayımlanacaktı. E-postada, daha önceki yıllarda gerçekleştirilen toplantılardan edinilen deneyimlere göre, bu toplantının da özellikle İspanya ve Güney Amerika'da izlenme oranının çok yüksek olacağına kesin gözüyle bakıldığı belirtiliyordu. Bana gelince, çok yoğun bir çalışma döneminden yeni çıkıyordum, uzunca bir süredir Mallorca adasından dışarı adım atmamıştım ve kendi kendime şimdi başka bir adada birkaç günlük kaçamağın bana hiç de fena gelmeyeceğini düşündüm.